

сприяє підвищенню громадського захисту та активності у виявленні та повідомленні про потенційні загрози.

Таким чином, підрозділи превентивної діяльності Національної поліції у період воєнного стану виконують важливу роль у запобіганні та протидії потенційним загрозам. Особливості їхньої діяльності полягають у проведенні аналізу загроз, розробці превентивних стратегій, співпраці з іншими силовими структурами та активній взаємодії з громадськістю. Це допомагає запобігати можливим загрозам і реагувати на них ефективно.

Умови воєнного стану створюють особливі виклики для підрозділів превентивної спрямованості, оскільки ситуація є напруженою та небезпечною. Превентивна діяльність стає пріоритетною, оскільки запобігання потенційним загрозам є критичним для збереження громадського порядку, безпеки громадян та функціонування держави в умовах воєнного конфлікту.

Отже, особливості діяльності підрозділів превентивної спрямованості Національної поліції в умовах воєнного стану є ключовим елементом забезпечення безпеки та захисту громадян. Їхня роль полягає у запобіганні та протидії потенційним загрозам, співпраці з іншими силовими структурами та взаємодії з громадськістю. Це допомагає зберегти громадський порядок, забезпечити безпеку та стабільність в період воєнного конфлікту.

Таким чином, проведений аналіз демонструє, що в умовах воєнного стану превентивна спрямованість поліцейських підрозділів відіграє ключову роль у забезпеченні безпеки громадян. Проте виникають численні складнощі, такі як необхідність адаптації методів та стратегій роботи, співпраці з іншими структурами та підвищення ефективності превентивних заходів. Запропоновані в роботі рішення можуть сприяти покращенню роботи поліції в умовах конфлікту, але вимагають подальшого вивчення та реалізації для досягнення оптимальних результатів.

Такий підхід дозволить розглянути проблему з різних точок зору, проаналізувати наявний досвід та запропонувати конструктивні рішення для подальшого розвитку діяльності підрозділів Національної поліції превентивної спрямованості в умовах воєнного стану.

1. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12 травня 2015 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.

2. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/conv#Text>.

3. Валєєв Р. Г., Чуриков Д.С. Превентивна діяльність поліцейських як стадія протидії злочинності. *Матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Дніпро, 15 березня 2018 р.). Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. С. 212–215.

4. Про внесення змін до Кримінального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо визначення обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння та забезпечують бойовий імунітет в умовах дії воєнного стану : Закон України від 15 березня 2022 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2124-20#Text>.

УДК 351.75

DOI: 10.31733/15-03-2024/1/494-495

Богдан КОЛІСНИК
курсант ННІ права та підготовки
фахівців для підрозділів
Національної поліції

Артем ПЛАХОТНИЙ
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕВІРКИ ДОТРИМАННЯ ВИМОГ ДОЗВІЛЬНОЇ СИСТЕМИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Умови воєнного стану можуть суттєво вплинути на діючу дозвільну систему, контроль за рухом осіб та інші аспекти безпеки громадян. Поліцейські підрозділи в цих умовах можуть отримати розширені повноваження для забезпечення громадського порядку

та національної безпеки.

Дозвільна система, що здійснюється органами поліції, поширюється на бойову нарізну зброю військових зразків або виготовлену за спеціальним замовленням, охолощену, нейтралізовану, несучасну, спортивну, мисливську вогнепальну зброю, бойові припаси до зброї, основні частини зброї, пневматичну, газову, холодну зброю, пристрої та патрони до них, що належать підприємствам, установам, організаціям, суб'єктам господарювання та громадянам.

Поліція, відповідно до порядку, визначеного Міністерством внутрішніх справ України, вилучає зброю, спеціальні засоби, боєприпаси, вибухові речовини та матеріали, інші предмети, матеріали і речовини, щодо зберігання і використання яких визначено спеціальні правила чи порядок та на які поширюється дозвільна система, у разі виявлення порушення правил поведінки з ними та правил їх використання, що загрожують громадській безпеці, до усунення таких порушень [1].

Поліція в порядку, визначеному Міністерством внутрішніх справ України, може оглядати за участю адміністрації (керівництва) юридичних осіб, фізичних осіб (у тому числі фізичних осіб – підприємців) чи їх уповноважених представників приміщення, де знаходяться зброя, спеціальні засоби, боєприпаси, вибухові речовини та матеріали, інші предмети, матеріали і речовини, щодо зберігання і використання яких визначено спеціальні правила або порядок та на які поширюється дозвільна система, а також безпосередньо оглядати місця їх зберігання з метою перевірки дотримання правил поведінки з ними та правил їх використання [2].

Під час воєнного стану в Україні поліція має право на:

– огляд зброї, спеціальних засобів, боєприпасів, що знаходяться у фізичних та юридичних осіб, а також інших предметів, матеріалів і речовин, щодо зберігання та використання яких визначено спеціальні правила чи порядок та на які поширюється дозвільна система;

– перевірку дотримання правил поведінки зі зброєю, спеціальними засобами, боєприпасами, вибуховими речовинами та матеріалами, іншими предметами, матеріалами і речовинами, щодо зберігання і використання яких визначено спеціальні правила або порядок.

Важливо зазначити, що, незважаючи на воєнний стан, поліцейські не мають права вилучати зброю, спеціальні засоби, боєприпаси, вибухові речовини та матеріали, інші предмети, матеріали і речовини без відповідного рішення суду або якщо вони не є предметом або об'єктом вчинення правопорушення.

Варто зазначити, що останнім часом з огляду на обстановку в країні з низки певних причин люди обирають шлях зберігання та використання вогнепальної зброї без наявності необхідного дозволу на такі дії. Незаконне зберігання вогнепальної зброї, бойових припасів та вибухових речовин вважається серйозним порушенням законодавства, оскільки ці предмети можуть бути небезпечними, якщо використовуються зловмисниками або особами без належних навичок і знань [3].

В Україні, наприклад, проблема незаконного зберігання вогнепальної зброї стала особливо актуальною у зв'язку з подіями, що відбулися протягом останніх років. Воєнний конфлікт на Сході та недостатня ефективність контролю за постачанням зброї та бойових припасів призвели до збільшення їхньої кількості у незаконному зберіганні.

1. Ташматов В. А., Прядко В. М. Деякі особливості здійснення перевірки дотримання вимог дозвільної системи громадянами як один із видів превентивних поліцейських заходів. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2019. № 3. С. 36–40. URL : <http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2019/3/11.pdf>.

2. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/conv#Text>.

3. Горбенко Д., Плахотний А. Незаконне зберігання вогнепальної зброї, бойових припасів та вибухових речовин: проблема та наслідки. *Інноваційна наука: пошук відповідей на виклики сучасності : матеріали I Міжнар. наук. конф.* (м. Одеса, 22 груд. 2023 р.). Вінниця, 2023. С. 190–192.